

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om marknadskontrollen av vissa produkter

Föredragen för Republikens President den 25 februari 2022

Utfärdad i Mariehamn den 3 mars 2022

I enlighet med lagtingets beslut¹
upphävs 2 § 6 punkten landskapslagen (2017:37) om marknadskontrollen av vissa produkter,

ändras 1 § 2 mom., 2 § 3, 9 och 10 punkterna samt 5 - 7 §§, av dessa lagrum 7 § sådan den lyder i landskapslagen 2021/98 och

fogas till lagens 1 § 1 mom. nya 8 - 15 punkter och ett nytt 3 mom., till lagens 2 § en ny 12 punkt, till lagens 4 § ett nytt 4 mom. och till lagens 16 § ett nytt 2 mom. samt till lagen nya 9a och 21a §§, av dessa lagrum 1 § 1 mom. sådant det lyder i landskapslagarna 2017/141, 2019/66 och 2021/160, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om tillsyn och övervakning av om vissa produkter överensstämmer med gällande produktsäkerhetskrav (marknadskontroll). Denna lag är tillämplig på den marknadskontroll som omfattas av tillämpningsområdet för följande lagstiftning, om inte något annat föreskrivs i någon av följande lagar:

8) Landskapslagen (2011:80) om tillämpning i landskapet Åland av bestämmelser om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter.

9) Landskapslagen (2017:30) om tillämpning i landskapet Åland av rikslagstiftning om säkerhet och utsläppskrav för vattenfarkoster.

10) Landskapslagen (1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier.

11) Landskapslagen (2013:84) om tillämpning på Åland av lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning.

12) Lagen om kosmetiska produkter (FFS 492/2013) enligt landskapslagen (1988:8) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet.

13) Landskapslagen (1978:52) om tobak och relaterade produkter.

14) Landskapslagen (2022:18) om tillämpning på Åland av lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler.

15) Landskapslagen (2022:17) om tillämpning på Åland av lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter.

Lagen tillämpas dessutom på sådana åtgärder av tillsynsmyndigheterna som gäller produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 mom. och som avses i artiklarna 25 - 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, *marknadskontrollförordningen*, om inte något annat föreskrivs i de nämnda lagarna.

Denna lag tillämpas dessutom på tillsynen över de skyldigheter som anges i artikel 4 i marknadskontrollförordningen, om inte något annat föreskrivs någon annanstans.

¹ LF nr 30/2020-2021
LKU bet. nr 2/2021-2022

2 §

Definitioner

I denna lag använda begrepp ska ha följande betydelse:

3) *Tillsyn* är den marknadskontroll i form av verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av tillsynsmyndigheterna för att se till att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i tillämplig lagstiftning och med skyddet av allmänna intressen som omfattas av den lagstiftningen.

9) *Ekonomisk aktör* är ekonomiska aktörer enligt de lagar som nämns i 1 § 1 mom. eller enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen.

10) *Produkt som inte överensstämmer med kraven* är en produkt som inte uppfyller de krav som anges för denna i de lagar som nämns i 1 § eller i tillämplig harmoniserad unionslagstiftning.

12) *Onlinegränssnitt* är en programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennas räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

4 §

Tillsynsmyndighet

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet är tillsynsmyndighet enligt landskapslagen om tobak och relaterade produkter och landskapslagen om tillämpning på Åland av lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning.

5 §

Skötseln av uppgifter och uppgifternas prioriteringsordning

Tillsynsmyndigheten ska sköta sina uppgifter på ett så effektivt och utifrån en riskbedömning så ändamålsenligt sätt som möjligt. Om omständigheterna det fordrar ska en prioritering av uppgifterna göras. Vid riskbedömningen ska de faktorer som avses i artikel 11.3 i marknadskontrollförordningen beaktas.

6 §

Tillsynsplan

För tillsynen av produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 § ska tillsynsmyndigheten göra en tillsynsplan där bestämmelserna i artikel 13 i marknadskontrollförordningen ska beaktas.

7 §

Tillsynsmyndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer

Tillsynsmyndigheten har rätt att av en ekonomisk aktör få sådan information som är nödvändig för tillsynen. Denna information kan omfatta de uppgifter som avses i artikel 14.4 a och b i marknadskontrollförordningen.

Tillsynsmyndigheten har rätt att av den ekonomiska aktören få sådana för tillsynen nödvändiga upplysningar som behövs för att verifiera ägare av onlinegränssnitt.

9a §

Rätt att skaffa produkter under annan identitet

Tillsynsmyndigheten har rätt att ta produkter för undersökning under annan identitet, om det är nödvändigt för tillsynen av att produkterna överensstämmer med kraven. Vad som föreskrivs i 9 § 2 och 3 mom. tillämpas också när en produkt har tagits för undersökning under annan identitet.

Tillsynsmyndigheten ska informera den ekonomiska aktören och en personuppgiftsansvarig som avses i artikel 4.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) om användningen av annan identitet så snart denna information kan lämnas utan att syftet med användningen av annan identitet äventyras.

16 §

Åtgärdsföreläggande

Om de förfaranden som gäller en produkt inte överensstämmer med kraven, kan tillsynsmyndigheten meddela ett föreläggande enligt 1 mom. att vidta korrigerande åtgärder för att få förfarandena att överensstämma med kraven.

21a §

Befogenheter i samband med onlinegränssnitt och domännamn

Om en produkt medför allvarlig risk för människors hälsa, säkerhet och egendom eller för miljön eller för andra allmänna intressen som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom., får tillsynsmyndigheten, om det är nödvändigt för att undanröja den allvarliga risken, ålägga tjänsteleverantören att från ett onlinegränssnitt avlägsna innehåll som

hänvisar till en produkt. Tillsynsmyndigheten får under samma förutsättningar ålägga tjänsteleverantören att när slutanvändaren använder ett onlinegränssnitt visa en tydlig varning om den risk som produkten medför.

Om ett åläggande som avses i 1 mom. inte har iakttagits får tillsynsmyndigheten

- 1) ålägga tjänsteleverantören att förhindra eller begränsa åtkomsten till ett onlinegränssnitt eller att ta bort ett onlinegränssnitt, eller
- 2) ålägga den som förvaltar ett domännamnsregister eller registreraren att radera ett domännamn eller att registrera domännamnet i tillsynsmyndighetens namn.

Tillsynsmyndigheten kan även interimistiskt meddela ett föreläggande enligt 1 och 2 mom. Det interimistiska föreläggandet gäller tills tillsynsmyndigheten avgör saken slutgiltigt. Tillsynsmyndigheten ska avgöra saken skyndsamt.

Innan tillsynsmyndigheten meddelar ett föreläggande enligt 1 – 3 mom. ska den ge mottagaren av beslutet samt den ekonomiska aktören tillfälle att bli hörd, utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Denna lag träder i kraft 1 april 2022.

De ärenden som har inletts före ikraftträdandet av denna lag ska handläggas med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Mariehamn den 3 mars 2022

HARRY JANSSON
vicelantråd

Roger Höglund
föredragande minister

